

TONE MIZERIT

Vztrajati moramo!

Govor na proslavi padlim junakom v nedeljo, 7. julija
v Slovenski hiši msgr. Antona Oreharja

revolucijske dobe. Koliko govorov, razmišljanj, molitev, vencev; kolikokrat zapeta „Mi legionarji, mi domobranci...“ ali „Oče, mati, bratje in sestre...“. Da, prav tako kot danes. In koliko solza, pritajenih, v neotlažljivi žalosti za očetom, za bratom, za sinom, za prijateljem, ki so nekoč omahnili pod morilsko kroglo in je za njimi ostal le spomin.

Solze so se posušile. Mnogo od tistih, ki so jih pretakali, je že odšlo, da se v onstranstvu snidejo z njimi. A mi vztrajamo. In moramo vztrajati. Prenesti moramo ta spomin na nove rodove, na našo mladino, ki včasih malo ve o tragiki medvojnih let, a željno sprašuje.

Res je, mnogo se je spremenilo tudi v domovini. Skozi pol stoletja so le krvniki pisali zgodovino. A danes ne morejo več zamolčati resnice. Ne o revoluciji, ne o pobojih. Danes lahko v Državnem zboru, v slovenskem parlamentu, slišimo jasne besede o medvojnem obdobju. Kot je ob debati zakona o lustraciji dejal prof. Lojze Peterle o tistih kaotičnih dneh: „Partija je prevzela pravico določanja, kdo je pravi, kdo ne pravi, kdo naj živi, kdo naj umrje. Vzela si je pravico nad življenjem in smrtjo...“ Kolikšen korak naprej, a dejansko smo šele na začetku poti. Kljub želji večine naroda, kljub zahtevam tisočev in tisočev, kljub zgodovinski potrebi popravka vseh krivic do danes še nobeden izmed morivcev ni bil obtožen za svoje zločine, ni še sodnega postopka za tisoče žrtev, ni še odgovornega ne za revolucijo ne za pokole. Našim junakom uradno še ni bilo povrnjeno dobro ime, ni jim bila dana oropana čast, ni jim bila priznana slava. Po slovenskih božjih njivah so na spominskih ploščah zapisana njihova imena, a Kočevski rog, Teharje in druga morišča so še vedno drugorazredna področja uradnega slovenskega spomina. Ni obžalovanja nad zločini, ni priznanja, ni zadoščenja.

Še več. Danes oblastniki kontinuitete mirno gledajo in morda po tistem celo soglašajo, ko predstavniki nove mafije obžalujejo, da niso že tedaj pobili tudi vseh tistih, ki si danes upajo misliti z lastno glavo in voliti enega redkih poštenih in vrednih kandidatov za predsednika države. In brezbrizno zmigujejo z rameni spricho odmiranja naroda ali ko lokavi podleži bogoskrunsko sramotijo najdražje svetinje slovenstva in krščanstva, tiste svetinje, za katere so naši junaki darovali svoja življenja.

Zato moramo vztrajati. A zavedajmo se, da spomin ni le vsakoletna proslava, niti samo molitev, pesem ali polaganje venca. V bistvu je pričevanje in nenehna zahteva po zgodovinski resnici in po sodni pravici. Dokler tega ne dosežemo, ne bo izpolnjeno naše zgodovinsko poslanstvo. Zakaj mi smo in moramo ostati mrtva straža njihovega spomina.

Spoštljivo se jim poklonimo. Nam pripada teža nadaljnega boja. Njihov delež je palma mučeništva, spomin, hvaležnost, slava!

Stranke uskladile izjave o narodni spravi!?

Predstavniki parlamentarnih strank so po nekajmesečnih usklajevanjih oblikovali delovna osnutka Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in Izjave o narodni spravi, ki ju bodo v prihodnjih dneh prejela vodstva parlamentarnih strank. Kot je po sestanku ocenil sklicatelj srečanja, predsednik državnega zbora Janez Podobnik (SLS), ocenjujejo, da bi konec tega meseca oziroma v začetku julija oba dokumenta posredovali v parlamentarni postopek.

Predstavniki strank so se dogovorili, da bodo vodstva strank na vsebino obeh dokumentov lahko dala še svoje pripombe.

Deklaracija o odnosu do nekdanjega totalitarnega komunističnega režima oziroma sistema po besedah Podobnikovih gradi na izhodiščih resolucije Sveta Evrope. Drugi dokument, Izjava o narodni spravi, v preambuli izhaja iz temeljnih zgodovinskih dejstev, ki so Slovence kot narod zaznamovala v zadnjih 50 letih, s ciljem, „da najdemo rešitev, da bomo kot narod živeli čim bolj skupaj“.

Vodja poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije (LDS) Tone Anderlič je izrazil, da LDS po njegovih besedah postopku ne bo nasprotovala, je pa jasno, da so nekatere formulacije dvomljive, predvsem tiste, ki pomenijo prevrednotenje zgodovine. Za LDS bo stalnica odpor proti okupatorju kot častno dejanje in obsojanje vsakršne kolaboracije.

Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) Janez Janša je po sestanku dejal, da bo konec junija, ko bodo morale stranke povedati svoje stališče, napočil trenutek, ko „bomo vedeli, pri čem smo“. Morda se bo pokazalo, da je bilo šest mesecev pogajanj povsem brezplodnih, je dejal in opozoril, da so usklajevanja predlagale vladne stranke.

To, da se je skupina pogajalcev uskladila glede teksta, pa po njegovi oceni ne pomeni še ničesar.

Po besedah predsednika Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojzeta Peterleta je osnovni kriterij, ki je ves čas bistveno vprašanje, odnos do resnice. Ocenjuje, da kljub vsem pogovorom vse še ni jasno in da nekateri pojmi še nimajo povsem enoznačne razlage, tako glede NOB kot kolaboracije. Na tej točki bo po njegovih besedah „še nekaj razčiščenja“, vendar je kljub temu optimist.

Kot je ocenil predsednik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Borut Pahor, da če bo poskus dogovora uspel in bomo imeli Slovenci pozitiven odnos do upora proti okupatorju, smo naredili korak naprej.

Kot lahko razberemo iz teh novic, vsa zadeva še ni dozorela, saj vsa levica vztraja na povečevanju NOB in označevanju domobranstva s kolaboracijo. Gotovo bodo obsodili povojne pokole, a ne bodo povedali, da so logična posledica NOB in KP.

Zakon o verskih skupnostih

Predlog novega zakona o verskih skupnostih, ki ga je vlada vložila v parlament 11. junija, uvaja novost, to je pogoj za ustanovitev verske skupnosti. In sicer naj bi versko združenje po novem dobilo status verske skupnosti in s tem tudi pravne osebe, če ima najmanj sto ustanovnih članov.

Katoliška Cerkev, ki je bila sicer pobudnica za oblikovanje novega zakona, je v konkretnih razpravah o njegovi vsebini izgubila interes zanj. Ustanovitev vladnih komisij za rešitev odprtih vprašanj in za gozdove je namreč pri njih povečala bojazen, da država ne bo spoštovala ustavno zagotovljene enakopravnosti verskih skupnosti.

Vodja tiskovnega urada pri slovenski škofovski konferenci Janez Gril je povedal, da predlog novega zakona ni dosti drugačen od sedaj veljavnega. Predlog zakona daje vtis, kot da je pripravljen za majhne skupine, ne pa za tako velike verske skupnosti, kot sta denimo katoliška ali srbska pravoslavna cerkev. „To pa seveda katoliški cerkvi ne ustreza,“ je pojasnil Gril.

Sicer pa je zakon razmeroma kratek in v prvih dveh od skupno 27 členov določa, da so verske skupnosti „prostovoljna, nepridobitna združenja fizičnih oseb, ki se združujejo zaradi enakega verskega prepričanja in izpovedovanja iste vere zaradi

opravljanja verskih dejavnosti“ in da so pravne osebe zasebnega prava (1. člen), da mora biti „njihovo delovanje javno in v skladu z ustavo, zakoni in drugimi predpisi“ RS in da se „ne smejo ukvarjati s pridobitno dejavnostjo“ (2. člen). Po novem zakonu je za registracijo verskih skupnosti pristojno notranje ministrstvo.

Doslej je pri Uradu za verske skupnosti svoje delovanje prijavilo 30 verskih skupnosti: Rimskokatoliška cerkev, Evangelizacijska cerkev, Srbska pravoslavna cerkev, Islamska skupnost, Birkostna cerkev, Kristusova cerkev bratov, Krščanska adventistična cerkev, Zveza baptističnih cerkev, Jehove priče, Judovska skupnost, Svobodna cerkev, Skupnost za zavest Krišne, Svobodna katoliška cerkev, Združena cerkev, Univerzalno življenje, Novoapostolska cerkev, Mednarodna šola zlatega rožnega križa (Rosicrusianum), Cerkev Jezusa Kristusa svetnikov zadnjih dni (mormoni), Nacionalna bahajska skupnost, Ordo Templi Orienti, Reformatorska krščanska cerkev, Šri Radhakunda, Univerzalna gnostična cerkev, Makedonska pravoslavna skupnost, Zveza budistov, Scientološka cerkev, Cerkev Jezusa Kristusa „Živa voda“, Cerkev večne zaveze, Evangelizacijska baptistična skupnost in Mednarodna krščanska skupnost.

STRAN 4:

Kučan proti Drobnič

Narodne noše pred spomenikom San Martina

Zgodilo se je v Sloveniji...

BOJ O AMANDMAJU

Vladni stranki, LDS in SLS, sta znova obravnavali novelo zakona o denacionalizaciji ter potrdili, da bosta poslanski skupini glasovali enotno pri vseh dopolnilih, z izjemo amandmaja LDS, ki določa, da se fevdalno premoženje ne vrača v naravi. Določba bi veljala le za katoliško cerkev, saj se v skladu s 27.a členom ostalega fevdalnega premoženja sploh ne vrača. SLS omenjeni amandma zavrača, ker meni, da gre za ustavno sporen predlog.

Poslanska skupina SKD je napovedala, da bo v DZ iz načelnih razlogov nasprotovala vsakršni spremembi zakona o denacionalizaciji, ter od koalicije zahteva, da takoj nadaljuje z resnimi pogovori s katoliško Cerkvijo, da ne bo prihajalo do novih zapletov pri izvajanju zakona o denacionalizaciji v zvezi z vračanjem lastnine katoliški Cerkvi.

„Če bo DZ potrdil predlagane spremembe denacionalizacijskega zakona, o katerih bo v tretjem branju odločal na seji parlamenta v sredo, potem se nam obetajo slabi časi,“ je zatrdil predsednik Združenja lastnikov razlaščenega premoženja (ZLRP) Tine Jaklič. Po njegovi oceni je namen spreminjanja tega zakona v tem, da bi se čim kasneje in čim manj premoženja vrnilo pravih lastnikom. Če bodo spremembe omenjenega zakona v DZ sprejete, bo ZLRP na ustavno sodišče vložilo zahtevo za oceno ustavnosti, bo pa tudi poiskalo pomoč tudi v Strasbourgu, saj Evropski parlament mora biti obveščen o tem, da Slovenija ne želi pravično vrniti podržavljenega premoženja.

IVO JEVIKAR NI BIL IZVOLJEN

V novem deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine bosta sedela dva svetovalca slovenske narodnosti, in sicer Miloš Budin, ki je bil izvoljen na listi Levih demokratov, in Bruna Zorzini Spetič, izvoljena na listi Stranke komunistične prenoje. Oba sta bila izvoljena v tržaškem volilnem okraju, kjer je za manj kot tristo glasov izvolitev ušla kandidatu Slovenske skupnosti Ivo Jevnikarju.

Slednji je kandidiral tudi v goriškem okraju, kjer mu je za izvolitev zmanjkalo okoli sto glasov. V novem goriškem občinskem svetu bodo tako sedeli štirje slovenski svetniki, Erika Jazbar in Božo Tabaj (SSK), Nataša Paulin Peterin (Levi demokrati) in Mitja Volčič.

VATIKANSKI DA ZA KARLA BONUTTIJA

Kot smo zvedeli iz mariborskega Večera, je kandidat za novega slovenskega veleposlanika pri Svetem sedežu Karlo Bonutti dobil privolitev vatikanske države. Potem ko je slovenski veleposlanik v Vatikanu Štefan Falež lanskega aprila odstopil, je bil veleposlaniški položaj nezaseden.

Sprva predlagana kandidatura Marka Dvoršaka (SLS) v parlamentarnem odboru za mednarodne odnose lani poleti ni dobila podpore. Medtem so iz predsedniške palače prihajali številni namigi, da Kučan vseh kadrovskih predlogov ne namerava odobriti. V to negotovost so posegle nedavne Kučanove izjave za FAZ. Predsednik je omenil rivalske skupine slovenskih izseljencev v Ameriki, spor o pravnem položaju katoliške Cerkve pri nas in vrnitev njenega premoženja, ki da negativno vplivajo na imenovanje.

Karlo Bonutti je častni konzul Slovenije v Clevelandu, v ZDA živi od leta 1951.

LETOŠNJI ŽUPANČIČEVI NAGRAJENCI

11. junija so na slovesnosti na Ljubljanskem gradu podelili Župančičeve nagrade v letu 1998. Župančičeve nagrade so prejeli: baletni plesalec Tomaž Rode za vlogi Franza v baletu Coppelia (premiera je bila novembra 1997) in Romea v baletu Romeo in Julija (premiera januarja 1998); Moje gledališče za izvedbo festivala Zlata palčica in uspešne nastope te gledališke skupine za otroke; časnikar, komentator, urednik in pisatelj Jože Hudeček za roman Golobar; Župančičevo nagrado za življenjsko delo bo prejel igralec Mestnega gledališča ljubljanskega Zlatko Šugman; po sklepu žirije za podelitev Župančičevih nagrad v letu 1998 so posebno Župančičevo nagrado posthumno podelili kiparju Toneu Demšarju (zahodna vrata na ljubljanski stolnici).

KUČAN V NEMČIJI

Predsednik Slovenije Milan Kučan se je mudil na tridnevem obisku v Nemčiji. Tam se je srečal s predsednikom Herzogom, kanclerjem Kohlom in drugimi, ki so se najbolj zanimali za gospodarske odnose med državama, vključevanje Slovenije v EZ in evroatlantske integracije, razmere na jugovzhodu Evrope, zlasti na Kosovu, ter odnose Slovenije z ZR Jugoslavijo in sosednjimi državami. V pogovoru s kanclerjem Kohlom je predsednik Kučan med drugim omenil problematiko izplačila odškodnin žrtvam nacifašizma, o čemer pa naj bi bilo več znanega po junijskem obisku skupine nemških izvedencev. Z obiskom podružnice nemškega koncerna Siemens v Berlinu je Milan Kučan sklenil svoj obisk. Siemens je pred kratkim s slovenskimi železnicami podpisal pogodbo o dobavi 30 vlakov, sodeluje pri popravilih v Nuklearni elektrarni Krško, potekajo pa tudi pogajanja za podaljšanje pogodbe o stalnem nadzoru, servisiranju in nadgradnji sistema za vodenje zračnega prometa.

DELEGACIJA ZDRUŽENIH OB LIPI SPRAVE

Predsednik državnega zbora Janez Poldosnik je 2. junija sprejel delegacijo Združenih ob Lipi sprave, ki jo je vodil Stanislav Klep. Delegacija je Poldosnika povabila na spominsko proslavo, 15. junija popoldne pri Lipi sprave na pokopališču Žale v Ljubljani. Gostitelju so izročili tudi zbornik Slovenija-Zamolčani grobovi in njihove žrtve 1941-1948, ki ga je letos izdalo Društvo za ureditev zamolčanih grobov Ljubljana-Grosuplje. Predsednik državnega zbora je goste seznanil, da so predstavniki parlamentarnih strank pri oblikovanju skupnih izjav o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in narodni spravi upoštevali tudi nekatere vsebinske sestavine iz Deklaracije o narodni spravi, ki so jo oblikovali Združeni ob Lipi sprave.

JAVNA TRIBUNA

Civilna družba za demokracijo in javno državo je na Prešernovem trgu v Ljubljani pripravila javno tribuno s temo Korumpirana oblast in medijska blokada. Na njej so kritizirali kršitve zakonov s strani zakonodajne in izvršilne oblasti ter opozarjali na neodgovornost slovenskih vodilnih oseb in na medijsko blokado v večini slovenskih medijev. Omenjeno združenje se namreč med drugim zavzema za nepristranska in pluralna javna glasila ter za popolno obveščanje, zlasti na nacionalni televiziji, skladno s kodeksom novinarjev Slovenije.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizert

Polpretekla zgodovina se je te dni nasilno vrnila in zasedla prve strani pozornosti. Sodni postopek proti generalu Videli, njegov arest in odmev v političnem svetu in med oboroženimi silami je razburkal vodovje mirnega življenja, ki se je predvidoma vrtelo okoli svetovnega nogometnega prvenstva. Dvajset let po tedanjih dogodkih se je vprašanje gverilske vojne in vojaškega režima predstavilo v vsej krutosti.

ZGODOVINO PIŠEJO ZMAGOVALCI?

Pravzaprav nikdar ni totalnega zmagovalca, ne zmage, ki bi trajala večno. Zmaga se le v eni izmed bitk nenehne vojne. Tako so v Sloveniji skozi pol stoletja zgodovino pisali in učili komunisti in smo mi od zunaj pisali „ono drugo zgodovino“. Enako se je dogodilo tudi v Argentini, kjer je vojaški režim objavljala „uradno zgodovino“, obstajala pa je še neka druga, a to pot tudi nepopolna zgodovina.

Argentinski primer ima še to posebnost, da sta si v kratkem času sledili dve bitki z dvema različnima zmagovalcema: po oboroženi bitki, kjer je zmagal vojaški režim, je sledila politična bitka, kjer je bil prejšnji zmagovalec poražen. To je prišlo do izraza zlasti po nesrečni malvinski vojni. Kratko časovno obdobje je še bolj poostriilo skrajnosti, tako da o kaki umirjenosti ni bilo govora in se je z enega ekstrema padlo v drugega.

Vsi poznamo poznejši razvoj dogodkov s sojenjem oficirjev, vojaškimi upori, zakonom o „dolžni pokorščini“ in končno obsodbo vrhovnih poveljnikov. Eden teh, bivši predsednik general Videla, je bil obsodjen na dosmrtno ječo, a nekaj let za tem pomiloščen od sedanjega predsednika Menema.

Poznejši zapleti, zlasti gospodarske in socialne krize, so kaj hitro zakrili dogodke težkih in krvavih dni s pajčolanom pozabe, proti kateremu so delovale le takojmenovane organizacije za človekove pravice in pa nekatere skupine v inozemstvu, zlasti v Evropi. Sem spadajo države kot Švedska (primer Dagmar Hagelin), Francija in Španija, zaradi ugrabitve in pogrešanja njihovih državljanov.

Ko je pred dnevi predsednik Menem potoval po Evropi, je v številnih državah moral ponovno slišati zahteve po razjasnitvi posameznih primerov pogrešanja njihovih državljanov v Argentini. A ravno v Franciji ga je presenetila novica, da je zvezni sodnik Marquovich ukazal aretirati bivšega predsednika in generala Videlo. Kljub temu, da je pokazal nejevoljo nad tem presenetljivim dogodkom, je izbral priložnost in se pohvalil, da je „argentinska pravica med najboljšimi na svetu“. To mu je zagotovilo tudi pohvalne čestitke francoskega predsednika Chiraca.

KOMU KORISTI, KOMU ŠKODI

Poleg ugibanja, kako se bo celotna stvar razvijala, so opazovalci največ pozornosti posvečali vprašanju, zakaj ta nenadni arest in komu to koristi. Očividno to pot niso imele prstov vmes levičarske skupine niti organizacije človekovih pravic. Prva sumnja pa, ki je doslej ni razblinilo nobeno še tako vztrajno zanikanje, je padla na samo vlado. Opazovalci jo pripisujejo napotom vladnih strategov, kako povrniti Menemu izgubljeni ugled, z obrazom obrnjenim na poskus tretje predsedniške kandidature.

Vzporedno z razvojem dogodkov se je jasnilo tudi to vprašanje. Očividno predsednik sam ni bil zapleten v ta udarec. Sumnje se sedaj osredotočijo v krogih notranje-

ga ministra (Corach) in tajnika predsedništva (Kohan).

A tudi ni vzrok samo tam, temveč razlage lahko najdemo pri samem sodniku, ki se nahaja v precej težkem položaju in bi hotel s to bombastično gesto odvrti pozornost nekaterih drugih temnih področij svojega delovanja. Marquovich je sicer zelo blizu vlade, a je tudi osporavan zaradi bližine krogom, ki so bili povezani s sedaj baje pokojnim Yabranom. Prav ta sodnik je imel svoje čase težave s tedanjim ministrom Cavallom, ko ga je ta napadal zaradi domnevnega prijateljstva s osporavanim podjetnikom.

A problem je ušel iz rok bistrih glav. Nihče danes nima v rokah vaje te afere, ki nenehno raste in neti nove požare. Udarec se je spremenil v pravi bumerang, ki sedaj tolče vlado z različnih strani. Znova je zagorela doslej dokaj mirna vojaška fronta. Nasprotno si skupine izrabljajo priliko, da izvajajo medsebojne obračune. Zaceljene rane znova krvavijo, medtem ko levičarske organizacije izrabljajo nastali položaj.

Da je mera težav polna, je v središču odra stopil še bivši poveljnik mornarice, admiral Massera. Ker njemu preti sličen postopek kot Videli, je poskrbel, da je dvignil čim več prahu. Opsoval je vodstvo suhozemske vojske, zatrdil da so nekateri generali homoseksualci, smatral vrhovnega poveljnika Balzo za „smešnega“ in izrazil do Videle vso naklonjenost in zaslonbo. Čeprav vemo, da ga ta ne more videti še iz tisti starih časov, ko sta bila tovariša v vojaški junti. Ni čudno, da se je začelo šepetati o nezadovoljstvu med generali, o vojaških nemirih in o spremembah v vodstvu.

BISTVO OSTAJA V OZADJU

Ni čudno, da ob vsej tej aferi bistvo problema ostaja v ozadju. Dejansko večina ljudi sploh ne ve, za kaj se gre, še manj, kaj lahko iz tega nastane.

Osrdje tvorijo posamezni primeri otrok, ki so jih „pogrešane“ žene rodile po raznih vojaških „taboriščih“ za časa protigverilske vojne. Nihče sicer ob tem ne omenja, da je gverilsko vodstvo namenoma pošiljalo v akcije noseče ženske, upoštevajoč da bodo spričo tega stanja manj osušenjene in bolj spoštovane, če bi bile zajete.

Tako se je v zaporih rodilo večje število otrok. Točno število ni znano in verjetno nikdar ne bo. Te otroke so potem posvojili sami vojaški oficirji ali jih dajali v rejne bližnjim družinam, ki so jih običajno vpisale kot svoje. Organizacija „Babic majskega trga“ je prevzela nalogo, da te primere odkrije, razjasni in sedaj dvajsetletne rejece seznani z njihovo usodo in položajem.

Zaradi ene teh sodnijskih prijav je bil sprožen proces o petih takih primerih, ki jih raziskuje omenjeni sodnik Marquovich. Ta bi moral Videlo poklicati na zasliševanje kot pričjo, a je sklenil, da ga aretira kot sokrivca, ker je bil tedaj vrhovni poveljnik vojske. Sodni postopek proti Videli je zdaj dvomljive narave. Če ni mogoče dokazati, da je izdal ukaz izginotja ali predaje teh otrok, ni tvarine za sodbo. Druga polemika teče o vprašanju, če ni bil to že predmet prejšnje sodbe, obsodbe in pomilostitve. Končno pa je najbolj verjetno, da se v kratkem času postopek preseli na sodno zbornico, ki ga bo v teku poldruga meseca verjetno oprostila zaradi pomankanja dokazov.

Vemo pa, da je že en sam mesec lahko izredno dolga doba, zlasti še, če napetost na vojaški fronti nenehno netijo prosti pripadniki oboroženih sil, ki imajo lahko dostop do javnosti in do skritih ni vojaškega dogajanja.

DOMOBRANSKA PROSLAVA

ob 50-letnici prihoda politične emigracije v Argentino

Že od vsega početka našega prihoda v Argentino pred 50 leti se vsak junij spominjamo naših padlih borcev za vero in narod, ki so bili zahrbtno in nečloveško pomorjeni takoj po vojni, kakor tudi vseh tistih, ki so med vojno in revolucijo darovali svoja življenja za dobro Slovenije. Tisti, ki so ta slavlja pred leti pričeli, so že davno odšli v večnost, a njihov zagon ni odjenjal. Njihovi sinovi in vnuki nadaljujejo s temi proslavami, kar dokazuje, da je spomin na težke čase med revolucijo in na naše žrtve zakoreninil v njih dušah ter so ga sprejeli z vso zavestjo prenosa izročila in truda za boljšo bodočnost Slovenije v smislu naših vrednot.

Tako se je letošnja proslava v nedeljo, 7. junija pričela s poklonom naše skupnosti pred spomenikom Osvoboditelja Argentine generala San Martina na istoimenem trgu v središču Buenos Airesa. V juranjih urah se je zbralo precej rojakov, ki so obkrožili spomenik, prisotna je bilo tudi mladine v lepih in slikovitih narodnih nošah. Najprej je Franci Žnidar zatrobil k tišini v znak spomina na pomorjeno vojsko, nato pa je sledilo polaganje venca pred spomenik. Položili so ga predsednik Zedinjene Slo-

nije Marjan Loboda, predstavnik veleposlaništva opolnomočeni minister Tomaž Kunstelj, najvišji po činu še živeči domobranec podpolkovnik Emil Cof ter podpredsednik ZS Lojze Rezelj. Nato je predsednik ZS Marjan Loboda naslovil v španščini nagovor, v katerem je prikazal v kratkem pomen našega spomina, in ki smo ga objavili v prejšnji številki.

Popoldne pa se je vršila v Slovenski hiši najprej koncelebrirana maša v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval z drugimi slovenskimi dušnimi pastirji prelat Jože Škerbec. V svoji pridigi je ocenil vrednost žrtvovanja naših padlih in njihov pomen za našo prihodnost. Med mašo je pel Mladinski pevski zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan Vombergarjeve, pri orgelski spremljavi prof. Ivana Vombergarja.

Po končanem opraviilu sta na dvorišču predstavnika borcev Slavko Urbančič in Franci Oblak položili venec z napisom **Junakom** pred spomenik, ki ga je izdelal akad. kipar France Ahčin. Tudi tu je Franci Žnidar odtrobil žalostinko v spomin padlim in pobitim domobrancem ter drugim, prelat Škerbec pa je izmoli žalne molitve. Za ko-

nec tega dela so še vsi prisotni čustveno zapeli udarno himno Mi legijonarji, mi domobranci.

Program se je nadaljeval v dvorani škofa Rožmana, ki je bila popolnoma zasedena, tako spodaj kakor na balkonu.

Na govorniški oder je pod slovensko zastavo in domobranski grb stopil Tone Mizerit, časnikar, sourednik našega lista, ter je v kratkih in jednatih besedah označil pomen današnje priložnosti ter njen nauk, ki naj nas spremlja. Govor je danes priobčen kot uvodnik.

Nato je režiser Dominik Oblak pripravil odrski prikaz „...Saj dobro je umreti, da drugi zacveto!“ (te besede je napisal Ivan Hribovšek) ob senčnih slikah. Tu je izbral razne pesmi in prozo iz naših zdomskih avtorjev, ki nakazujejo prehod od teže tistih groze polnih dni pa do današnjega trenutka, ko predajamo te spomine novi generaciji, ki s svetlimi očmi zre v svet, a se zaveda svojih korenin.

Nastopili so Brigita Cerar, Veronika Godec, Cecilija Jelenc, Monika Klarreich, Marko Klarreich, Marijana Modic, Martin Melan in Marko Štrubelj. Scenski prostor je izdelal Andrej Golob, luči in zvok pa sta uredila Bogdan Magister in Damjan Ahlin.

Kot je že tradicionalno, je vsa dvorana za konec zapela tisto klasično, mogočno in občuteno Oče, mati, bratje in sestre, da se je tako duhovno povezala s četami naših

protikomunističnih borcev.

Prireditve, ki je potekala pod okriljem Zedinjene Slovenije, je znova združila vse naše izseljence - politične begunce, ki v spominu na tiste težke dni najdejo moč in voljo in pogum, da nadaljujejo boj za krščanske in narodne vrednote - z drugimi sredstvi - še sedaj in v naprej.

TD

MARKO KREMŽAR

(3) - KONEC

VOJNI ZLOČIN

JUNIJSKA RAZMIŠLJANJA

Iz navodil, ki so prihajala tiste dni iz vrhovnega poveljstva maršala Alexandra, je razvidna skrb, da v zvezi s protikomunističnimi begunci ne bi prišlo do kakega nesporazuma. Odtod verjetno vedno jasnejša navodila, ki pa jim poveljstvo 5. korpusa ni sledilo. Na razpravi je bilo poudarjeno, da so bila „najkasneje od 17. maja dalje, ko je glavno Zavezniško poveljstvo izdalo povelje „Distone“, ... povelja iz tega vira popolnoma skladna v tem, da so hotela obvarovati jugoslovanske disidente pred Titom“. (str. 327) Tudi v primeru, da je bil namen angleških generalov na Koroškem doseči z vračanjem beguncev umik partizanov, ni razumljivo, zakaj so nadaljevali s predajo po 21. maju, ko so ti Koroško zapustili. Brigadir Low je 20. maja zaključil operacijo, ki jo je imel v načrtu za primer, da bi bilo treba Titove čete pregnati s silo. Ker istočasno ni prekinil izročanja beguncev, pravi avtor, „njegovih odločitev ni mogoče opravičevati niti s ciničnim izgovorom „realpolitike“.“ (str. 36)

V kasnejšem prikrivanju izročitve beguncev Titu, vojaško poveljstvo v Celovcu ni bilo osamljeno. Ko je „bivši namestnik ministrskega predsednika jugoslovanske vlade, dr. Miha Krek pisal 7. junija maršalu

Aleksandru, naj ustavi izročanje in upostavi začasno zavezniško nadzorstvo nad njegovo deželo, da reši tiste, ki so že bili vrnjeni, a morda še ne pobiti,“ (str. 69) je dodal pismu pričevanje pobeglega partizanskega častnika Todoreviča. Alexander je ukazal, naj se zadeva preišče. Na to zahtevo je general Murray v Lowovi odsotnosti poročal maršalu, „da noben član Slovenske narodne vojske ali katerekoli druge jugoslovanske (Titu) sovražne sile ni bil izročen partizanom“, čeprav so bili po navodilih 5. Korpusa vrnjeni Titu „razni narodi“, ki so se borili proti njemu. (str. 70) Taka in podobna kontradiktorna (avtor pravi „lažniva“) poročila so napolnila birokratske vrzeli in skušala prikriti resnico. Tako je dr. Krek prejel 31. julija pismo od generala Morgana, šefa Alexandrovega štaba, v katerem ta zanika vračanje beguncev in zagotavlja, da je „politika Zaveznikov nespremenjena in da dovoljuje preseljenim osebam prosto izbiro ali se hočejo vrniti v Jugoslavijo ali ne“. (str. 71) Ker je Krek, nezadovoljen s tem odgovorom, „razposlal Todorevičovo pričevanje tako široko, kot je bilo mogoče“, je zvedel za to tudi že omenjeni Alexandrov svetovalec A. Kirk, ki je razjarjen sporočil v Washington, da je 5. britanski Korpus, „v

nasprotju z Zvezniško politiko in brez njegove vednosti izročil Hrvate, Srbe in Slovence Titu. Zunanje ministrstvo (State department) mu je naročilo naj protestira. To je storil, a brez odmeva.“ (str. 75) Brez odziva so bili tudi glasovi v angleškem parlamentu, kjer je Krekovo poročilo vzbudilo pri nekaterih poslancih ogorčenje in tudi Churchillov osebni tajnik je pričel stvar raziskovati, a Foreign Office je poskrbel, da glasovi niso prišli v javnost in da je preiskava zaspala. (str. 76) Tako se je verjetno v pisarnah angleškega zunanjega ministrstva, pod okriljem Anthonyja Edena, vetrinjske tragedije pričela in bila tam za dolgo tudi utišana.

Razprava, ki jo je pričel Toby Low proti grofu Tolstoju zaradi razžaljenja časti se je iztekla v prid tožitelju, deloma ker je veliko bistvenih dokumentov takrat izginilo in jih obramba ni mogla predstaviti, deloma ker je sodnik poskrbel, da lord Arlington ne bi nosil odgovornosti za eno največjih sramot v britanski vojaški zgodovini, deloma pa ker v angleški družbi glas neangleških prič nima prave teže. Tolstoj naj bi plačal milijon in pol funtov odškodnine in pravne stroške. Vsota je tako smešno velika, da ne bo nikoli plačana, razprava med zgodovinarji in časnikarji pa še traja. Gospod Low, lord Aldington, je sicer tožbo dobil, a ne on ne njegovi znanci ne bodo mogli nikdar pozabiti vloge, ki jo je imel nekdanji brigadir v krvavem poslu angleške trgovine s Titom.

Ob razpravljanju na omenjenem procesu pa se zdi, da izzveni v posebno izrazitem tonu nekaj stavkov, ki presegajo meje

angleške sodne dvorane. Omenili smo, da je bivši kapitan Nigel Nicolson izjavil: „maja 1945 se je izvršil vojni zločin,“ (str. 304) „to je bilo eno najbolj sramotnih dejanj kar jih je bilo kdaj ukazano angleškim četam, da jih izvršijo.“ (str. 318) Advokat nekdanjega brigadirja Tobya Lowa pa je pričel svoj govor s spominom na vetrinjske dogodke: „Lahko mislite, da so se (takrat) dogodili vojni zločini nastražnejše vrste. Storili so jih sovjetski Rusi. Storili so jih Titovi rabljaji...“ (str. 325) To je res.

Za omenjene vojne zločine je po vsej verjetnosti delno odgovoren gospod Low. Za to se zagovarja in skuša izprati s svojega imena madež nečastnega dejanja. Sodni proces, ki ga je pričel in kateremu se lord Tolstoj ni skušal izogniti, je le nadaljevanje dogoletnega medijskega procesa, ki še traja. Razčistiti ga je treba, da ne bo, kot je rekla neka priča pred sodnikom, zgodovinska obremenila za ta dogodek vsega britanskega ljudstva. (str. 293)

Razčistiti ga je treba tudi, da za pobjo izročitve, zgodovina ne bo bremenila slovenskega naroda. Pri vsej odgovornosti Tobya Lowa ta ni večja od odgovornosti „Titovih rabljev“, kar so bili partizani v rokah partije. To so bili slovenski partizani, a ker njihova odgovornost pred slovenskim javnim mnenjem, pred slovenskimi oblastmi in pred slovenskim sodiščem ni razčiščena, leži breme zločina kot mora na vsem narodu. Vsi vemo, da je pobjojev kriva partija, vemo kdo jo je vodil. A do zdaj, kakor da

Konec na 4. str.

Kučanovi pismi Drnovšku

Predsednik republike Milan Kučan je 8. junija premieru Janezu Drnovšku poslal dve pismi. V prvem izraža začudenje, da je državni podsekretar in nekdanji direktor OVS Jože Sečnik, ki je odgovoren za mednarodni incident in za nepooblaščen odtekanje zaupnih informacij, kar je povzročilo škodo tudi prijateljski državi, zdaj na novem delovnem mestu direktorja uprave za logistiko ministrstva za obrambo.

V drugem pismu pa se sklicuje na doslej še nezanimajočo izjavo generalnega državnega tožilca Antona Drobniča ob dnevu upora proti okupatorju. Po Kučanu so javno izrečena stališča, ki

izražajo nespoštovanje države, njenih temeljev, zakonov, simbolov in praznikov, nezdružljiva z visoko in odgovorno funkcijo generalnega državnega tožilca. Izrazil je pričakovanje, da bo vlada zmogla oblikovati tehtno stališče do tega vprašanja, še zlasti zato, ker gre za načelno vprašanje odnosa državnih funkcionarjev do države in njenih zakonov ter za izpeljavo odgovornosti za tako ravnanje.

Generalni sekretar vlade Borut Šuklje je izjavil, da sta pismi naslovljeni na predsednika vlade, ki pa z njima zaradi časovne razlike z Novo Zelandijo, kjer je na obisku, še ni seznanjen.

Peterle o pismih

„Drobnič je povedal samo tisto, kar je že skoraj uradna resnica,“ je izjavil predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle na častniškari konferenci 12. junija, na kateri je pojasnil stališče stranke do nedavnih pisem predsednika republike premieru.

„Naša ocena je, kot mi razumemo ustavo in zakone, da predsednik nima formalne pravice, da bi na tak način zahteval od vlade, da ta na njegov predlog obravnava nekega državnega funkcionarja,“ je uvodoma povedal Peterle.

Peterle je tudi potrdil, da se je t.i.

pomladni trojček, vladna Slovenska ljudska stranka (SLS) ter opozicijski Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS) in krščanski demokrati, dogovoril o skupni izjavi v zvezi z omenjenima pismoma Milana Kučana.

Lojze Peterle je komentiral še ravnanje vladnih strank v zvezi z razpravo o denacionalizaciji v državnem zboru. Menil je, da „dve koalicijski stranki že nekaj časa vodita Slovenijo za nos“ in postavil javni vprašanje: „Kdaj se bo koalicija začela pogovarjati o bistvenih zadevah in kdaj se bo o čem tudi dogovorila.“

Pomladniki proti Kučanu

Šestindvajset poslancev treh pomladnih strank, SDS, SKD in SLS, je 12. junija podpisalo javno izjavo, v kateri opozarjajo na nedopustno ravnanje predsednika države Milana Kučana zaradi pisem o Sečniku in Drobniču predsedniku vlade Janezu Drnovšku.

V javni izjavi (prvi jo je podpisal Janez Janša) protestirajo, ker se je predsednik države s pismoma opredelil zoper z ustavo zajamčeno svobodo govora in za zamenjavo državnega uradnika v ministrstvu za obrambo.

Poslanci omenjenih strank v izjavi med drugim menijo, da je „takšno ravnanje predsednika republike, ki je prisegel, da bo spoštoval ustavo, v temeljnem nasprotju z načelom pravne države in delitve oblasti in pristojnosti, kot jo veljavna ustava določa“. To trditev v izjavi pojasnjujejo s tem, da se je predsednik republike „opredelil zoper z ustavo zajamčeno svobodo govora ter za zamenjavo konkretnega državnega uradnika v ministrstvu za obrambo“.

Podpisniki izjave opozarjajo tudi na „zgodovinski spomin“ in pišejo, da je „sedanji predsednik Milan Kučan sprožil in vodil podpisovanje peticije za odstavitev demokratično izvoljenega generalnega državnega tožilca Drobniča že junija 1991“. „Takrat je ta aktivnost resno ogrozila projekt slovenske osamosvojitve, saj je Kučan prepričal v podpis tudi nekatere člane Demosove vlade, zaradi česar bi v vladi skoraj prišlo do razkola tik pred usodnim 25. junijem 1991,“ poudarjajo in dodajajo, da je tokratni pismi predsedniku vlade Kučan poslal isti dan, ko so predstavniki parlamentarnih strank uskladili besedilo Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Republiko Slovenijo ter predlog Izjave o narodni spravi.

„Uradno posredovanje predsednika Milana Kučana zoper osebno stališče državljanca Antona Drobniča bi lahko že na samem začetku zmanjšala možnost, da bi slovenski

parlament končno položil politične temelje narodni spravi,“ so prepričani podpisniki.

Poudarjajo, da je „predsednik države kot eden najvišjih državnih in političnih predstavnikov neposredno uradno posredoval pri predsedniku vlade ter zahteval konkretne sankcije zoper konkretne osebe“. „Slovensko javnost je njegov urad o poslanih pismih le obvestil s komunikacijem. Niti slovenska javnost niti oba napadena državljana vse do danes nista seznanjena s celotno vsebino obeh pisem, kar dodatno spominja na nekdanjo prakso v totalitarnem sistemu,“ opozarjajo v izjavi.

„Podpisani poslanci odločno nasprotujemo vse bolj prevladujoči neokomunistični logiki in praksi, po kateri si zadnji predsednik CK ZKS in sedanji predsednik republike umerja stvarnost po svojih občutkih,“ je zapisano v izjavi. Očitno se je predsednik ustrašil, da bi kolikor toliko verodostojno besedilo pravnih dokumentov ogrozilo njegovo politično moč, ki jo črpa iz časov usodne in krvave razklanosti slovenskega naroda, je zapisano v izjavi. „Podpisani poslanci se s tem ne opredeljujejo do vsebine posamičnih izjav ali ravnanj konkretnih državnih funkcionarjev, ki so predmet obsodb predsednika republike. Poslanci smo podpisali izjavo iz načelnih razlogov in z namenom zavarovati temelje ustavne ureditve tudi pred zlorabo nosilcev najvišjih funkcij v državi. Če bo predsednik nadaljeval dosedanje prakso, bomo zahtevali jasno opredelitev državnega zbora do prekoračitve predsedniških ustavnih pooblastil,“ se končuje vsebina javne izjave.

Omenjeno izjavo so podpisali: Lojze Peterle, Jurij Malovrh, Helena Hren-Vence-lj, Ivan Božič, Vincencij Demšar, Benjamin Henigman (SKD); Janez Janša, Mirko Zamenik, Jožef Jerovšek, Rudolf Jože, Zagožen Petan, Miroslav Luci, Ivo Hvalica, Pavel Rupar; Bogomir Špiletič, Franc Pukšič, Franc Čebulj, Vladimir Čeligoj, Janez Mežan, Franc Jazbec (SDS); Franc Zagožen, Leon Gostiša, Peter Hrastelj, Sta-

Pogovor z generalnim državnim tožilcem Antonom Drobničem

Generalni državni tožilec Anton Drobnič je v pogovoru za Soboto (Primorske novice) v Kopru 12. junija med drugim potrdil svojo izjavo, da je 27. april dan žalosti slovenskega naroda. Meni, da je bil ta dan leta 1941 „na našo veliko žalost dan razdora slovenskega naroda, razdora, ki traja še danes“.

Drobnič v pogovoru navaja, da je revija Mladina v zadnji številki zapisala, da je komunistična partija s 27. aprilom izvedla najbolj uspešno prevaro. Dodaja, da so prevarali slovensko ljudstvo, ljudi, ki so bili zvečine proti okupatorju. Odpor proti okupatorju so si prilastili tako, da je bil mogoč le pod okriljem komunistične partije.

„Ne vem, zakaj so se tako vznemirjali zaradi mojih besed. Takšne in podobne besede so bile že nešteto zapisane. Da je bila NOB le krinka za socialistično revolucijo, je temeljito obdelala v svojih spisih že Spomenka Hribar.“

Pismo predsednika države Milana Kučana v zvezi z omenjeno izjavo pa Drobnič označuje kot stalinistični princip; ko sta partija in njena oblast ogroženi, besede nezaželeni osebe razglasi za napad na državne temelje.

Na trditev, da s svojo izjavo zanika

državni praznik, pa odgovarja, da je govoril izključno o 27. aprilu 1941, praznik dan upora proti okupatorju pa je spomin na vse slovenske upore in tako 27. april ni samo praznik NOB. Dodaja, da je tako zapisano v obrazložitvi zakona.

Generalni državni tožilec je gotov, da mu zavzemanja za demokracijo in popravilo krivic, storjenih v času partijskega enotstva nihče ne more šteti za revanšizem.

V Sloveniji je bilo med vojno in po njej izvršenih nešteto pobojev in drugih kriminalnih dejanj. Ti zločini sodijo v kategorijo vojnih zločinov proti človeštvu, ki nikoli ne zastarajo. „Ena mojih nalog, ko sem sprejel to funkcijo, je bila, da se ti zločini odkrijejo in da se morebitne žive zločince preganja. To sem zahteval od vseh notranjih ministrov, ki so se zvrstili doslej,“ je zatrdil.

Ker se kriminalisti niso odzvali, je Drobnič 25. novembra o tem pisno seznanil predsednika vlade Janeza Drnovška. Opozoril ga je, da Slovenija tega vprašanja ne more pomesti pod preprogo, da je to pravno-civilizacijsko vprašanje ter da je od tega, kako bo Slovenija rešila to vprašanje, odvisna tudi njena kredibilnost pri sprejemu v Evropsko skupnost. Od Drnovška ni dobil nobenega odgovora.

Pahor zahteva ograditev

Predsednik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Borut Pahor pa je 15. junija predsednikom parlamentarnih strank poslal pismo, v katerem jih poziva, naj se jasno in javno ogradijo od izjav generalnega državnega tožilca Antona Drobniča in tako sporočijo svoj nesporni pozitivni odnos do NOB in svojo nesporno obsodbo prostovoljne kolaboracije. Samo v takem primeru sta nadaljevanje in zaključek pogo-

vorov o preteklosti in spravi smiselna, meni Pahor.

Pahor je v pismu med drugim zapisal, da je ne glede na razlike pričakoval, da se bodo predsedniki parlamentarnih strank vsaj ogradili od nesprejemljive izjave generalnega državnega tožilca o 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju. Namesto tega pa so nekateri ocenili kot nesprejemljivo pismo predsednika države, ki je na neprijemno ravnanje generalnega državnega tožilca opozoril.

Slovenska skupnost v Italiji

Slovenska skupnost v Trstu je pozdravila odločitev italijanske poslanske zbornice, ki je v prvem branju odobrila ustavni zakon, ki uvaja v posebni statut Avtonomne dežele Tridentinske-Južne Tirolske vrsto določil za zaščito ladinske narodnostne skupnosti.

Ocenjuje, da je ob tej priložnosti prišla do izraza volja parlamenta, da naj bi Italija bolj poskrbela za zaščito narodnostnih manjšin, ki živijo na njenem ozemlju, in to v skladu z italijansko ustavo ter z mednarodnimi obveznostmi države.

Slovenska skupnost ob tem izraža pričakovanje in zahtevo, da bodo italijanski parlament in drugi pristojni organi čim prej poskrbeli tudi zapravično zaščito slovenske narodnostne skupnosti v (tudi Avtonomni deželi) Furlaniji-Juljski krajini.

Skupnost poudarja, da je nevzdržno, da Slovenci v Italiji kot priznana manjšina še danes nimajo urejenega pravnega položaja in da tako postajajo drugorazredni državljani tudi v primerjavi s pripadniki drugih narodnostnih manjšin v Italiji.

nislav Brenčič, Franci Rokavec ter Janez Per (SLS).

Omenjene tri stranke tudi niso uspele dobiti pisem predsednika republike premieru v nobenem od obeh kabinetov, kljub temu pa so odločili, da pridobijo kopiji originalov.

Vojni zločin...

Nad. s 3. str.

ne bi bil nihče odgovoren. Angleški sodnik je lahko pristranski, a pred njim je slišati obtožbo in zagovor. Dokumenti so, kot smo videli tudi v tej deželi, ki je zibelka demokracije, lahko prikriti, a pridejo tako ali drugače v javnost. Pri nas je molk. Naša demokracija ostaja nedorečena in pravna država je še vedno le - upanje.

V Sloveniji, kjer se je dogodilo eno največjih krvoprelitij v Evropi po drugi svetovni vojni, bi radi gledali stran, kot da se nas to ne tiče. Koliko ljudi so pomorili po vojni komunisti na Slovenskem? Ali nekaj tisoč, kot pravi visoki dedič krvave partije? Ali petindvajset tisoč, kot je v angleških zapiskih? Ali štirideset tisoč, kot se spominja nekdanji pomočnik načelnika OZNE gospod Albert Svetina Erno? Ali gre število v stotisoč, če prištejemo v Slovenijo pomorjene Hrvate, nad dvesto tisoč jih je bilo po angleških podatkih, ki so jih partizani zajeli pri Pliberku? Koliko jih počiva v neznanih grobovih na slovenskih tleh? A pri nas je molk. Res, niso bili vsi pomorjeni Slovenci, a vsi so bili razoroženi, vsi so bili jetniki in njih nasilna smrt je zločin, ki ne zastara. Mnogo politikov, poslancev in volilcev gleda neprizadeto v stran. Vendar, če kdo misli, da je mogoče živeti in rasti na pobeljenih grobovih se moti. Voditi državo je odgovorno delo in neodgovorni ljudje tega niso in ne bodo zmožni.

KONEC

Spominska slovesnost pri Lipi sprave

V spomin na poboj 10.000 vrnjenih domobrancev leta 1945

Združenje ob lipi sprave je v nedeljo, 15. junija, pripravilo spominsko slovesnost v spomin na poboj 10.000 vrnjenih domobrancev leta 1945. Spominska slovesnost se je začela s sveto mašo, ki jo je v cerkvi Vseh svetih daroval ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, nadaljevala pa se je na Žalah pri Lipi sprave in Odršenikovem znamenju. Slavnostni govornik je bil predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle, katerega govor v celoti objavljamo:

Odpreti moramo pot resnici

Ljubezen je ljubezen in resnica je resnica. O drugih zadevah govorijo druge besede.

Ne more biti svobode brez resnice, brez nje tudi ni mogoča sprava. O resnici se ne glasuje, o odnosu do nje lahko.

Pred vsako spravo je soočenje z resnico. Priznanje resnice odpira pot naprej.

Noben napredek ni mogoč, dokler med nami besede ne bodo zaživele v njihovem izvirnem, nepotvorjenem smislu - enoznačno, brez interesne poljubnosti in trikov.

Slovensko vprašanje sprave je torej najprej vprašanje o odnosu do resnice. To ni zgolj osebno vprašanje tega ali onega, vprašanje ljubljanske pokrajine, vprašanje komunistične ali protikomunistične strani, to je vprašanje slovenske nacije, ki jo je razdelil in zaznamoval projekt nasilnega prevzema oblasti z revolucijo.

Če hočemo uresničiti predpogoj za svobodo, spravo in našo prihodnost, moramo odpreti pot resnici. To je naš moralni, intelektualni, politični in narodni dolg.

Kakršnakoli resnica že je ali bo še ugotovljena in kogarkoli zadeva - vzeti jo moramo nase, kot to stori zrel narod. Samo tako lahko vzpostavimo nujni lok, ki povezuje tisto, kar se je in kar se bo še zgodilo.

Pravijo, da se resnice ne da spremeniti. Nedvomno imajo prav. Nimajo pa prav, kadar nočejo razlikovati med zgodovino in zgodovinskim opisom, med dejstvi in besedami o njih.

Če bi med dejstvi in besedami ne bilo razlike, kot jo je uvedlo partijsko zgodovinsko pisanje, bi slovenski zgodovinarji ne dejali, da bo treba našo medvojno in povojno zgodovino napisati na novo.

Pomor v Rogu desetletja ni bil priznan kot dejstvo, o Kočevski reki smo govorili šepetaje, na Teharjah so na kosti tisočev leta in leta vozili odpadke. Do Kocbeka leta 1976 je prodrlo na dan javno vprašanje:

„Kako je bilo mogoče?“. Še te dni lahko slišimo ljudi, ki pravijo: „Nismo vedeli, nihče nam ni povedal“.

Eno je zamolčanost, drugo so falsifikati ter številna sredstva, s katerimi je totalitarna oblast zgodovino prikrojila svojim potrebam in pripuščala v javno zavest, kar se ji je pač zahotelo.

Dolgo smo bili ujetniki črnobeke slike zmagovalcev, ki so poznali samo „naše“ in „sovražnike“. Za drugačnost, kaj šele za tiste odtene misljenja, čustvovanja in ravnanja, ki se zgodi lahko samo v območju človeškega, se pravi osebnega, ni bilo prostora.

Dar razlikovanja pri nas ni imel domovinske pravice. Tisti dar, ki nam omogoča razlikovanje med demokratičnimi in nedemokratičnimi nagibi, med domovinsko ljubeznijo in revolucionarno voljo, med resnično in taktično kolaboracijo, da razumemo moč institucije in moč posameznika v vojni vihri itd.

Zamisel nove demokratične in povezanosti Evrope temelji na spravi. «Nikoli več vojne», so dejali najprej Francozi in Nemci. Besede so vzeli zares in uspeli.

Pri nas je drugače. Pri nas je nosilec starega reda resnica še vedno sumljiva in seveda nevarna. Prizadevanja za resnico označujejo kot klic po revanšizmu.

Ker je tako, ker hočemo slovensko prihodnost iz zdravih osnov, smo dolžni vztrajati pri delu za resnico, pravičnost, popravilo krivic in spravo. To prizadevanje je jasen NE laži, prevari, trikom, ideološki črnobelosti, ki na slovenskem še naprej odpira nepotrebne fronte. Čim več bomo naredili za resnico, tem več za spravo in našo prihodnost.

Dati prostor resnici, pomeni odpreti prostor človeku.

The Wall Street Journal: Slovenija prepočasna pri reformah

Ameriški časnik The Wall Street Journal v članku o slovenskem odpiranju tuji konkurenci z dne 13. junija meni, da ta poteka prepočasi. Med drugim tudi ugotavlja, da ima slovenska vlada še vedno prevelik vpliv na gospodarstvo.

„Levo-sredinska vlada pod vodstvom premiera Janeza Drnovška sprejema potrebne ukrepe za spremembe in je odločena Slovenijo priključiti EZ do leta 2003 ter monetarni uniji do leta 2005“. Za te cilje pa se bo morala Slovenija odpreti tuji konkurenci in okleščiti sistem socialne varnosti. „Slovenija v tem močno zaostaja za drugimi kandidatki. Medtem ko so nekatere države že ustvarile zasebne pokojninske sklade in razprodale šibke banke, pa slovenski parlament šele zdaj začne razpravo o teh vprašanjih. V sedmih letih neodvisnosti slovensko gospodarstvo izgublja zaagon. Od leta 1994 do leta 1996 je bila gospodarska rast nižja kot v preteklih letih,

Na Kosovu besni prava vojna

V neposrednem telefonskem pogovoru z voditeljem večernega radijskega dnevnika prvega programa avstrijske televizije je zunanji minister Wolfgang Schüssel seznanil javnost z izidom pogovorov, ki jih je imel v Beogradu. Izide je minister strnil v naslednje: prvič, Milošević je privolil, da se albanski begunci lahko vrnejo na svoje domove pod pokroviteljstvom Združenih narodov; drugič, Rdeči križ bo lahko deloval na celotnem območju Kosova; doslej to prav na območjih bojev ni bilo mogoče. Tretjič, Milošević je privolil, da bo mednarodna komisija izvedencev lahko raziskala vzrok smrti številnih civilistov, da bo lahko ekshumirala trupla in da bodo člani komisije dobili vizume.

Na jugozahodu Kosova se nadaljujejo boji, slišati pa je celo, da gre za največjo vojaško operacijo na Balkanu po hrvaški Nevihti. O tem pričajo kolone beguncev, ki zapuščajo to območje. Samo v Albanijo je prebežalo 20.000 kosovskih Albancev, v Črno goro pa najmanj 7000. Kar zadeva število žrtev desetdnevni boj, tako srbska kot albanska stran poročata o več deset tisoč mrtvih. Večine jih še vedno niso identificirali, številna trupla pa so ostala na prostem. Tuji opazovalci se strinjajo, da divja na Kosovu prava vojna. Osvobodilna vojska Kosova, ki trdi, da je „okupatorju prizadejala hude izgube“, poziva Albance k splošni mobilizaciji.

Na Kosovu se ne bo smela ponoviti

drama Bosne in Hercegovine, je odločno izjavil britanski premier Tony Blair po pogovorih z italijanskim predsednikom ministrskega sveta Romanom Prodiem. Vse vpletene v kosovsko nasilje je pozval, naj ne podcenjujejo možnosti posega mednarodne skupnosti. Richard Gelbard, posebni mirovni posrednik ameriškega predsednika Billa Clintona za Balkan, pa je med zasедanjem senatnega odbora za mednarodne odnose izjavil, da Clintonova administracija ne bo nasprotovala uvedbi ostrih ukrepov zoper ZRJ.

Zveza NATO je izvedla letalsko vajo v zračnem prostoru Albanije in Makedonije. Namen vaje Odločni sokol je bil demonstrirati vojaško moč zveze NATO jugoslovanskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću in ga prisiliti k popuščanju v kosovskem konfliktu. Generalni sekretar NATA Javier Solana je ocenil, da je bila vaja uspešna in je dosegla želeni cilj - zračne enote so bile razporejene zelo hitro. Poveljnik zavezniških zračnih sil za južno Evropo, general Michael Short, je dejal, da je vaja potekala brez zapletov in po načrtu. Letala niso naletela na nobene ovire, saj so bili vsi jugoslovanski radarji izključeni.

Jugoslovanski predsednik Slobodan Milošević je v ponedeljek prispel v Moskvo na pogovore o mirni rešitvi krize na Kosovu. Jelcin naj bi še zadnjič poskušal Miloševića prepričati v kompromis in preprečiti vojaško posredovanje zveze NATO.

Ne zvišati porodniški dopust

Državni zbor 11. junija je sledeč stališčem vlade in parlamentarnega odbora za družino s 37 glasovi proti 24 zavrnil predlog Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) za novi zakon, s katerim si je SKD prizadevala za podaljšanje porodniškega dopusta in razširitev obstoječih oziroma uvedbo nekaterih novih pravic na področju družinske politike.

Pri nizanju razlogov za sprejem predloženega zakona, ki naj bi poskrbel za dvig populacije oziroma natalitete, so se zvrstili številni poslanci SDS in SKD.

Vsem, ki so padli za slovensko domovino, naj so se uprli fašizmu, nacizmu ali komunizmu, smo dolžni spomin, ki potrjuje njihovo človeško dostojanstvo.

Naj počivajo v miru!

Med obrazložitvijo glasu je proti preživetju logiki - čim krajša porodniška, tem več zaposlenih žensk - nastopil predsednik SKD Lojze Peterle. Njegov strankarski kolega Jurij Malovrh pa je pozval državni zbor k podpori ob sklicevanju na skrb zbujajoče podatke, po katerih se v Sloveniji vsako leto rodi približno 1000 otrok manj.

Zanimivo je, da je Miran Potrč (Združena lista) v osebnem in strankinem imenu izrazil nezadovoljstvo nad odklonilnim stališčem vlade do predlaganih zakonskih sprememb.

Bovec po potresu

Razmajane hiše, leseni oporniki, z rdečimi pikami označene hiše, ki jih je treba podreti, in številni tuji turisti, ki si začudeno ogledujejo razdejanje. Obnova poškodovanih zgradb (razen občine in cerkve) se ni še nikjer začela, tako da so ljudje vse bolj nejevoljni.

Komisije delajo, lastniki poškodovanih hiš pa z deli ne morejo niti ne smejo začeti. Kdaj bodo nared, ne ve nihče.

Problem je namreč v tem, da je razlika med ocenjeno škodo na eni in vrednostjo sanacije na drugi strani tudi ena proti tri. To npr. če so škodo ocenili na 2,7 milijona tolarjev, bi sanacija po oceni prve komisije veljala slabih 5 milijonov, strokovnjaki v tehnični pisarni pa so zdaj izračunali, da bi za obnovo potrebovali najmanj 6 milijonov tolarjev. Torej bi jim država (na osnovi ocenjene škode) dala le 1,3 milijona tolarjev. Vse ostalo so krediti.

venija je še vedno razdeljena glede vprašanja članstva v EZ. Podporniki vključitve vidijo trg s 373 milijoni kupcev in trdijo, da bo članstvo v EZ Slovenijo umaknilo z nemirnega Balkana. Veliko gospodarstvenikov pa se boji tuje konkurence,“ še piše The Wall Street Journal.

Kočevski rog - linorez Andrejke Dolinar Hrovat za spominski program v Slovenski hiši

Dr. Francetu Miheliču,

ki nas je zapustil pred šestimi meseci, 17. novembra 1997

Nekaj utrinkov iz njegove lepe in bridke preteklosti, da bi se ohranili v spominu, kakor tudi vsem, ki so ga poznali in ljubili, pa drugim, ki niso imeli prilike poznati tega dobrega moža in očeta, sposobnega in korektnega podjetniškega upravnika ter odločnega borca iz razburkanih časov protiboljševiškega odpora v Sloveniji.

Njegov oče se je po končani prvi svetovni vojni naselil na domačiji v vasi Dane pri Ribnici, kjer so ga vsi poznali kot dobrega sovaščana. Z izredno voljo in naporom je kljuboval boleznim, ki so mu v strelskih jarkih v Galiciji načele trdno kmečko zdravje, in je ob skrbni negi svoje dobre žene prebrodil najhujša leta, dokler ni domačije postavil na trdne noge. Bog jima je dal pet otrok, tri fante in dve dekleti, ki so rasli v družini, ki je bila vzor krščanske povezanosti in ljubezni. Franceta, ki je bil rojen 26.1.1918, je poslal študirat v Škofovo zavode v Šentvidu. Od tam je zadnji dve leti prestopil na Klasično gimnazijo v Ljubljani. Njegovi sošolci se ga še danes spominjajo kot dobrega tovariša in odličnega učenca. Po maturi leta 1937, se je vpisal na Pravno fakulteto v Ljubljani, kjer je diplomiral v prvih medvojni letih, nekaj let kasneje pa tudi doktoriral.

Že v razburkanih letih pred drugo sve-

točno vojno se je France vključil v ideološko obrambo proti bližajoči se komunistični revoluciji. Kot študent se je vpisal v katoliški akademski klub Danica, ki pa je bil takrat v rokah krščanskih socialistov. Po dolgih zapletih, ko se je skupina pod vodstvom prof. Ehrlicha umaknila iz Danice in ustanovila klub Straža v viharju, je pa skupina katoliških mladcev, ki jih je mobiliziral prof. Tomc, na občnem zboru preglašovala krščanske socialiste, ki so nato izstopili iz Danice in ustanovili klub Zarja. France Mihelič je ostal v odboru Danice in postal v drugem obdobju tudi njen predsednik.

Ko se je v Sloveniji kmalu po okupaciji raznel požar boljševistične revolucije, ki je tako krvavo zaznamovala njegove rodne kraje pod Veliko goro pri Ribnici, je tudi njegovo družino doletela strahotna nesreča. Na Miklavžev večer leta 1942 je vdrl v njihovo hišo partizan, njihov znanec ali menda celo daljni sorodnik, ki je odvedel mater in jo z verigo uklenjeno prisilil, da se je morala po vseh štirih privleči na Veliko goro, kjer si je morala izkopati grob in jo je - kot so pripovedovali nekateri sosedje - po strašnem mučenju ubil. Nihče ne ve za njen grob. Materina smrt je bila strašen udarec za vso družino, še posebej za očeta, ki je spet začel bolehati in po petih letih trpljenja umrl. Najstarejšega brata Lojzeta so Italijani odvedli v internacijo, odkoder se je vrnilo težko bolan in kmalu umrl.

Tudi Franceta, ki je ostal v Ljubljani in se pripravljajal za doktorat, so te novice hudo zaznamovale, vendar ga niso strle. Nikoli ni rad govoril o tragediji svoje družine. Hrabro in stočno je prenašal to bolečino brez vsake maščevalnosti. Kot diplomirani pravnik se je aktivno vključil v protirevolucionarne organizacije, kjer je deloval do konca vojske.

Po končani vojni se je skupno z ostalimi domobranci umaknil v begunstvo, odko-

Nad. na 6. str.

ANDREJ VOVKO

SLOVENSKI ADVENT

Predavanje pri SKA v Buenos Airesu, 20. maja

Letnice in datumi so sami po sebi po pravilu dokaj duhomorne zadeve in njihovo preobliko je najboljši način, kako ljudem na splošno in učeči se mladini še posebej priskutiti zgodovino. V zgodovini vsakega naroda pa so letnice in so datumi, brez katerih pa preprosto ni mogoče, kot človek ne more brez svojega rojstnega dne. Taki letnici sta za samostojno slovensko državo nedvomno 1990 in 1991, tak datum je 23. december.

V običajno zelo suhoparnem zgodovinarskem načinu, ki nikakor ne more zajeti vsega bogastva raznolikosti življenja, bo v bodoči zgodovini samostojne države Slovenije ob vsem drugem po vsej priliki zapisano, da je bil na ta dan leta 1990 izveden plebiscit z vprašanjem: „Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?“, da je po uradnih rezultatih razglašeni na sv. Štefana 26. decembra, glasovalo na plebiscitu, od 1.457.020 volilnih upravičencev, glasovalo 1.359.581; od teh jih je na plebiscitu vprašanje pozitivno odgovorilo 1.289.369 volilcev ali 88,5%, negativno 57.800 (4%), neveljavnih glasovnic pa je bilo 12.412 (0,9%). (Povzeto po Enciklopediji Slovenije, obstajajo tudi nekoliko drugačni procenti udeležbe in glasov za.)

Plebiscitni rezultat je v nepostredni liniji pripeljal do drugega datuma, ki naj bi si

ga zapomnil vsak Slovenec, najsi bo ali ne državljani Slovenije: 26. junija 1991.

Na našo srečo pa zgodovina ni zgolj suho naštevaje datumov in podatkov. Zgodovina tudi ni le kratka obnova vzpona in propada držav, sistemov, civilizacij, ideologij, gospodarskih sistemov, ni zgolj zgoščena biografija svetlih in temnih osebnosti, kronološki seznam visokega kovarstva svetovne politike in nasilja vojska. Zgodovina je tudi potrpečljivo in vztrajno brskanje ter iskanje najmanjših sledov tiste fine usedline, ki jo je na prastarem obličju našega planeta za seboj pustilo milijone in milijarde človeških usod. Ta nevidna duhovna usedlina hrani v svojih svojevrstnih arheoloških plasteh naplavine vseh njihovih upov, trpljenja, veselja, bojev, porazov in zmag, vseh smrti, krvi, solz in znoj. Če velja ta misel, da nobena solza ni bila potočena zaman, potem nedvomno v mnogokratni meri velja za to usedlino. Datum 23. december 1990 zasluži, da zanj nekoliko prebrskamo tudi to fino usedlino na tistem delu, ki mu danes pravimo Slovenija.

Vanjo so prispevali svoj delež vsi narodi in vsa ljudstva, ki so od sive davnine živela in umirala na naših tleh, prihajala, bivala in izginjala. Ob tem se ne misli spuščati v razne vendske, skandinavske ali druge teorije o nastanku narodov. Vsekakor je del naših današnjih korenin zasidran v ilirskih,

Pisali smo pred 50 leti...

PRIBOD NOVIH SLOVENCEV

V Argentino stalno prihajajo nove skupine Slovencev, ki po končanih formalnostih odhajajo na razna službena mesta bodisi v Bs. Airesu samem ali pa v notranjost republike.

Ladja „North King“ je pripeljala iz Italije tudi 7 Slovencev. Štirje so se iz te ladje izkrcali že v Rio de Janeiru. S „Campano“ je prispelo v Argentino 5 slovenskih emigrantov, s „Tucumanom“ 1. Ameriška vojna ladja „General Steverd“ je pa pripeljala v Buenos Aires 552 Slovencev. Na to ladjo so se vkrcali v Nemčiji, kamor jih je pripeljala RO iz prehodnega taborišča Bagnoli v Italiji. V tej skupini je mnogo samcev iz begunskih taborišč v Senigalliji, Barletti in Trani-ju. Poleg samcev je pa tudi precej družin.

Slovenija, moja dežela

Franc Miklošič

V prejšnjem stoletju se je pričela odkrivati povezava med različnimi jeziki, kot npr. latinščino, grščino, sanskrtom, perzijsčino, pa tudi germanščino in slovanskimi jeziki. Dognali so, da so vsi nastali iz enotnega praindoevropskega jezika.

Prvi, ki je znanstveno obdelal praslovanščino v tem smislu je bil Slovenec Franc Miklošič, ki ga štejemo med največje slaviste.

Rodil se je 20. novembra leta 1789 v Radomerščaku pri Ljutomeru. V Gradcu je študiral filozofijo, naredil doktorat in jo nekaj let predaval. Nato je odšel na Dunaj in dovršil jus in dosegel doktorat. Tam se je sprijaznil s Kopitarjem, velikim učenjakom in slavistom. Postal je skriptor v dvorni knjižnici in cenzor.

Leta 1845 je Miklošič znanstveno raziskoval stare slovanske rokopise in njih besede primerjal z ostalimi slovanskimi jeziki. Napisal je veliko delo: Radices linguae slovenicae veteris dialecti - Korenine stare slovanščine. Kritično je izdal stare rokopise: Monumenta linguae paleoslovenicae, in končno Etimološki slovar slovanskih jezikov, ki je še sedaj nepogrešljiv v znanstveni uporabi. Poleg tega je izdal brez števila staroslovanskih slovnice in učbenikov, raziskav o izvoru, obliki in sorods-

Campana je pripeljala 5 Slovencev, Santa Cruz 4, Argentina 5, Olimpia je 5. junija zvečer pripeljala v Buenos Aires 116 Slovencev, ki so se pa izkrcali šele 8. junija zjutraj. Sestriere je pristala v pristanišču 7. t.m. Z njo je dopotovalo 29 Slovencev. Prihodnji transport Slovencev je napovedan z ladjo Ravello, ki bo predvidoma prispela v Buenos Aires 24. t.m.

OBVESTILO

Dne 20. junija bo 12. obletnica, odkar se vrši slovenska služba božja na Avellanedi. Dopoldne sv. maša z zahvalno pesmijo, popoldne slovenske pete litanije in nato po večernicah čajanka.

Svobodna Slovenija, št. 12;
15. junija 1948

tvu raznih slovanskih besed, lastnih imen, imen krajev, več primerjalnih razprav med staro slovanščino in drugimi jeziki itd.

Bil je član veliko znanstvenih institucij in akademij, prvi profesor nove stolice za slovansko filologijo na Dunaju, trikrat dekan filozofske fakultete in enkrat rektor dunajske univerze. Bil je najprej poslanec za Ljutomer in nato dosmrtni član avstrijskega senata, dobil je veliko odličij od cesarja pa tudi od drugih vladarjev (ruskega itd).

Pri njem je študiralo veliko Slovencev, bil je dalj časa predsednik društva „Slovenija“ na Dunaju in je z nasveti sodeloval in pomagal raznim znanstvenikom v domovini. Umrl je 7. marca 1891 na Dunaju.

Miklošič je ena najpomembnejših znan-

stvenih osebnosti v slovanski zgodovini. Spoznal je izjemno veliko o slovanskih, slovanskih in drugih jezikih in njegova dela so bila pionirska.

keltskih, rimskih in ne vem še katerih drugih plasteh, pa naj smo bili že od vekov tu, ali smo prišli sem v večji ali manjši meri med vrvenjem preseljevanja narodov. S sprejemom krščanstva so se naši predniki vključili v tisto civilizacijsko plast, iz katere žlahtnih sestavin krščanstva in antične civilizacije se je skozi stoletja napajalo tisto, kar se dandanes oblikuje v tako modno in zaželeno „Evropo“. Bil je to začetek časov, ko so naši predniki gradili samostane, in to novo nastalim redovom skoraj v isti generaciji, ko so se ti pojavili v zahodni Evropi. Ti samostani so jih s svojimi samostanskimi šolami, skriptoriji, s svojim načinom življenja in gospodarjenja potem skupaj z župnijskimi in stolnimi šolami oblikovali in prosvetljevali naše prednike kot pravi svetilniki in najboljšim izmed njih omogočali povsem enakopravno vključitev v vrhunske duhovne sfere srednjeveške Evrope. Bila je to Evropa, ki tudi v časih svojega največjega padca po razpadu rimskega cesarstva nikoli ni bila tako mračna, kot je to recimo „bleščeče“ in „napredno“ 20. stoletje. Navedimo samo en primer.

Cerkvena poslopja so bila v tistih „barbarskih“ časih nedotakljivi azili tudi izpričanim zločincem, dovolj pa je, če pomislimo, kako so sicer razglašeni, a nedo-

takljivi vojni zločinci našega časa s temi poslopji in z nedolžnimi ljudmi v njih in zunaj njih ravnali v II. svetovni in v III. balkanski vojni 1991-1995. Naši predniki so svoj duhovni dolg Evropi obilno povrnil v krvi v časih, ko so jo pomagali obraniti pred turško nevarnostjo kot druga linija „Ante murale christianitatis“ (Predgradje krščanstva), ko so skupaj z južnimi sosedi in drugimi kristjani izbojevali svoje Siske in Lepante. Ni splošno znano, da so v slednji bitki na krščanski strani sodelovali dve koprski galeji in skupna izolska in piranska galeja, medtem, ko so si recimo premeteni Dubrovčani, ki bi morali biti na obeh straneh hkrati, na turški kot njihovi vazali in na krščanski po svoji veri in civilizaciji, olajšali stvar in bitko namenoma zamudili.

Naslednja plast - protestantizem se kljub temu, da je dal našim slovanskim prednikom predvsem iz verskih motivov književnost in osnovno šolstvo v njihovem jeziku ter začetke današnjih gimnazij v klasičnih jezikih, srednjega šolstva, med njimi v glavnem ni prijel; izjema je bilo le preračunljivo plemstvo, ki si je želelo predvsem posesti Cerkve (ali ne zveni zelo znano?) in del meščanov.

Nadaljevanje prihodnj

Novice iz Slovenije

Slovenci v Argentini

Spominska proslava v Mendози

7. junija se je slovenska skupnost v zelo velikem številu zbrala v dvorani k slovesni maši, ki jo je daroval naš župnik Jože Horn za vse padle v drugi svetovni vojni in komunistični revoluciji. Pri maši je pel Slovenski pevski zbor pod vodstvom Roxane Muñoz Mozartovo Ave Verum Corpus, Vrabčevo Slovensko mašo, Zafosnikovo Darovanje, za konec pa Jelenov Oče naš v priredbi Marka Bajuka za mešani zbor. Ob oltarju je poleg križa in slike Marije Pomagaj stala slovenska zastava s črnim trakom, ob vznožju pa kamna iz Kočevskega Roga, katera je prinesel iz Slovenije Ernest Hirschegger. Ob enem od njiju je pokojni Rudolf Hirschegger izoblikoval umetniško delo, ki predstavlja umorjene domobranci ob križu. Poleg teh kamnov je gorela svečka, kot je to navada v Sloveniji. Mašo je vodil inž. agr. Marko Bajuk, prvo berilo je brala prof. Majda Nemanič, oba profesorja na Srednješolskem tečaju, drugega pa Maruška Štirn, učiteljica na osnovnem tečaju sv. Cirila in Metoda.

Župnik Horn je v svojem nagovoru med drugim dejal:

„Ponovno obhajamo spomin vseh naših slovenskih žrtev 2. svetovne vojne ter padlih v komunistični revoluciji in po njej. Lahko rečemo, da dokler se bomo teh naših mučencev, ki so dali svoje življenje za svobodo in vero slovenskega naroda, spominjali, tako dolgo bo tudi Bog ohranjal naš narod v svojem obstoju.“

Ponosni smo na veliko število slovenskih mučencev, duhovnikov, redovnikov in krščanskih laikov, mož, žena, fantov, deklet in tudi otrok, ki so pričevali za Kristusa do prelita svoje krvi in darovali življenje na oltar naroda za njegovo svobodo.

A ne ostanimo samo pri spominu na tiste, ki jih ni več. V polni zavesti si povejmo, da težav še ni konec in da slovenski narod še ne živi popolne svobode, pravice in miru.

Oni, ki se svojih zločinov lepo opravičujejo, nas hočejo prepričati, da njihovi zločini sploh niso resnični in da naj pustimo stare prepire ob strani. Sami pa so spet privlekli na dan obsodbo škofa Rožmana, ponovno nas blatijo z izdajalci in objokujejo in obžalujejo, da so naših še premalo pobili in da bi danes ponovili isto, kar so storili takrat.

NOVICA IZ KANADE

Slovensko-kanadski Svet prireja Slovenske dneve že več desetletij. Letos pa organizira **39. Slovenski dan** dne 5. julija skupno s sodelovanjem Slovenskega letovišča v Boltonu.

Tam se bo slovenska skupnost srečala z našim novim kardinalom dr. Alojzijem Ambrožičem, nadškofom v Torontu, ki bo imel sv. mašo. Prosotnih bo večje število duhovnikov, slovenski veleposlanik v Kanadi dr. B. Cerar, slovenske organizacije, gostje iz Clevelanda, Montreala in drugod.

Popoldne bo kulturni program s temo **„S ponosom reči smem, SLOVENECE SEM!“**. Glavni govornik bo univ. prof. dr. Edi Gobec.

TORINO, Italija - Slovenski teniški igralec Borut Urh iz Mošenj na Gorenjskem je v finalu turnirja za nagradnim skladom 100.000 dolarjev premagal Francoza Nicholasa Kischewicha s 6:3 in 6:2.

Ni bilo dovolj, da so Brezjansko Marijo tako grdo omadeževali, da so ji Jezusa zamenjali s podgano v naročju. V Celju so šli še en korak naprej in so na pročelje gostilniške hiše obesili podobo Brezjanske Marije s prašičem v naročju. Janez Lampert, predsednik občinskega odbora v Celju, ki je napravil primerno pritožbo na policijo, je mnenja, da je to dejanje v posmeh vseh žrtev komunizma na bližnjem morišču v Teharjih in drugih, skupaj okrog 30 grobiščih v okolici Celja.

S tem, da nam dovolijo, da gremo na obisk v Slovenijo, da nekateri lahko tam študirajo ali pa se dokončno vrnejo v Slovenijo, še ni vse urejeno. Niso še popravljene krivice in mrtvim še ni dano pravično priznanje, ki jim gre. Če bomo tako v celoti cenili naše poslanstvo danes in za vso bodočnost, potem bo naš spomin vreden naših junakov in bomo mirne vesti prepričani, da smo tudi mi z naše strani doprinesli potrebne žrtve, da je slovenski narod ostal pri življenju.

Po maši so dekleta delile med navzočimi liste, na katerih je bilo v španščini razloženo, česa se spominjamo v teh junjskih dneh. Besedilo je sestavil inž. agr. Marko Bajuk. V predvorani je bila postavljena miza, na kateri so imeli navzoči priloznost, da so si ogledali knjige, ki so bile izdane v različnih časih in krajih o revoluciji (starejšim v spomin, mlajšim v informacijo).

Po slovesni maši je bil drugi del prireditve na dvorišču pred spomenikom in prižgano plamenico, ki je bila izdelana lansko leto. Argentinska zastava do vrha, slovenska pa do pol droga sta spremljali počastitev padlih. V imenu vseh sta položila venec predsednik Društva Slovencev Davorin Hirschegger in predsednica Zveze slovenskih mater in žena Marjanca Šmon Žumer. Po enominutnem molku v spomin na žrtve so sledile recitacije in pesmi, ki so bile povezane na kronološki in zgodovinski poetični način (zamisli, izbor pesmi in tekst Marije Fink Grintal). Oktet fantov je zapel domobranci: Naj čuje nas Alojzija Mava. Nato je recitiral inž. Jože Šmon pesem Ljubelj že pokojnega patra Bazilija iz Avstralije. Sledila je recitacija Ocean pisateljice Lili Novy, ki jo je izvajala prof. Marija Fink Grintal. Končno je deklamiral Stane Grebenc pesem El emigrante Ivana Korošca. Ob zaključku smo skupaj zapeli Oče, mati. Mlada napovedovalca sta pred to pesmijo dodala še pomemben stavek: Ne bomo pozabili naših korenin!!! Bila sta to predsednica deklške in predsednik fantovske organizacije: Milena Šmon in Vladko Žumer. Šopke za dekleta in fante, okrasitev Marijine podobe ter venec za poklon pred spomenikom je pripravila Anica Grintal Hirschegger, za zvok in tehnične pripomočke sta poleg predsednika preskrbela Jože in Tone Štirn.

Osebnosti

Krst: V nedeljo, 11. junija je bila krščenav cerkvi Marije Pomagaj **Natalija Marija Javoršek**, hčerka Tonija in ge. Miriam roj. Mehle. Botra sta Jure Javoršek in ga. Kristina Perez Mehle, krstil pa je msgr. Jože Škerbec. Čestitamo!

Smrti: Umrla sta **Jaka Cigale** (71) v Tucumanu in redovnica s. **Odilija Založnik** (82) šolska sestra sv. Frančiška v Lanusu. **Naj počivata v miru!**

Slovenija in šport

LJUBLJANA - S sedeža Evropske nogometne zveze so poslali kakovostno lestvico držav po dosežkih njihovih klubov v evropskem tekmovalstvu. Slovenija je na 28. mestu, kar pomeni, da bo imela tudi v sezoni 1999/2000 v evropskih pokalih tri predstavnike. Če bi v naslednjih sezonah slovenski klubi imeli toliko uspeha kot v letošnji, bi lahko upali, da se uvrstijo med prvih 20 držav, kar bi pomenilo, da bi v Evropi nastopili štirje slovenski klubi.

BARCELONA, Španija - Metka Sparavec je na plavalnem mitingu v Barceloni osvojila 3. mesto na 100 metrov prosto (57,10) in s tem najboljšo slovensko uvrstitev v katalonski prestolnici.

SANTIAGO, Čile - Košarkarji Uniona Olimpije so odigrali še finalno tekmo turnirja v Čilu. Moštvo Festine Juventuda iz Badalone so premagali s 87:82 (46:47) in tako osvojili - brez poraza - prvo mesto.

NUERBURGRING, Nemčija - Slovenski motociklist Igor Jerman (Kawasaki) je na dirki razreda superbike osvojil nove točke za svetovno prvenstvo. V prvi dirki je bil 14., v drugi pa 15. V skupnem seštevku svetovnega prvenstva je Jerman s 15 točkami na 16. mestu, vodi Avstralec Corser

bljančane pestila še leta 1965, ko so vremeoslovci junija izmerili najvišjo temperaturo 34,7 stopinje C. Sicer pa je bilo vroče tudi drugod po Sloveniji, najvišjo temperaturo oziroma 34 stopinj so izmerili v Črnomlju, temperatura 32,8 stopinje C je bila izmerjena v Murski Soboti, 32,6 stopinje C pa na letališču Brnik. Sobota je bil že peti dan zapored, ko se je živo srebro v Sloveniji povzpelo nad 30 stopinj C.

LJUBLJANA - V knjigarni Konzorcij so predstavili knjigo izrednega profesorja na oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo na ljubljanski filozofski fakulteti dr. Božidarja Jezernika Dežela, kjer je vse narobe s podnaslovom Prispevki k etnologiji Balkana. Knjiga na znanstven, a zanimiv način predstavlja življenje, razmišljanje, navade in običaje na Balkanu, kot so jih videli različni evropski popotniki, ki so v obdobju od 16. stoletja do prvih desetletij 20. stoletja popotovali po Balkanskem polotoku.

LJUBLJANA - Založba Mladinska knjiga je v sodelovanju z nemškim Bertelsmannom začela izdajati zbirko z naslovom Kronika 20. stoletja; kot prvo je v prostorih Muzeja novejših zgodovine v Ljubljani časnikarjem predstavila knjigo in video-kaseto o dogajanju v svetu in po Sloveniji v 60. letih. Urednica Irena Trenc Frelih je poudarila, da je zbirka eden najambicioznejših založniških projektov, ki ga bodo v desetih knjigah vzporedno izdajali v 26 državah, Slovenija pa je med prvo peterico držav.

MARIBOR - Repertoar prihodnje sezone mariborske Drame, zadnje v tem tisočletju, bo povezovala večna tema - ljubezen. Sezono bodo začeli z Evripidovo dramo Bakhe, ki jo bo režiral Jernej Lorenci, nadaljevali s premiero dela Marca Antonia de la Parra King Kong Palace v režiji Neni Dermestre, spomladi bo premiera Molnarjeve drame Liliom, ki jo bo režiral Kraljevič, nato pa še premiera Romea in Julije W. Shakespeara v režiji Janusza Kica. Na malem odru bodo pripravili štiri premiere, dveh tujih in dveh domačih besedil. V mariborski Drami so zadovoljni z letošnjo sezono, izvedli so 186 predstav, 161 v matični hiši in 25 na gostovanjih in zabeležili skupno približno 48.000 obiskovalcev, za polovico več kot leto poprej. Po finančni plati pa kriza ni presežena, pesti jih približno še za 70 milijonov starih dolgov.

(Ducati) s 160 točkami.

ZELTWEG, Avstrija - Na tretji dirki motociklistov za slovensko državno prvenstvo je bil junak Mariborčan Mirko Kalšek, ki je na motociklu s preko 400 kubičnih centimetrov (izven konkurence) premagal vse tekmovalce. V razredu 125 SP je slavil Božič, v 125 GP Štern, do 250 ccm Zupan, med klubi pa so 1. mesto osvojili člani AMD Domžale Goeser.

RIMINI, Italija - Na 15. mednarodni 1000 milj dolgi jadralski regati Rimini-Krf-Rimini tekmi je tudi slovenska 16,75 metrov dolga jadrnica Gaia Legend, ki jo krmarita Dušan Puh in Mitja Kosmina. Jadrnica, ki doslej od svojega krsta oktobra leta 1995 še ni doživela poraza, si deli prvo mesto z italijansko jadrnico Riviera di Rimini, sicer njeno novo „mlajšo italijansko sestro“. Slovenska posadka je osvojila tudi leteči cilj v Ricionu, za kar si je priborila posebno nagrado mesta, ki leži južno od Riminija. Italijanska jadrnica je ujela brezvetrje v višini Gragano, slovenska pa tik pred obratom pri Krfu. Od tam so obrnili nazaj proti Riminiju in sicer ob albanski obali ter s tem spet zavzela nekaj naskoka pred Riviero di Rimini.

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

V SOBOTO, 28. JUNIJA 1998 V SLOVENSKI HIŠI

Ob 19 uri sv. maša za vse pokojne in žive slovenske javne delavce.

Ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani:

- Pozdrav: Marjan Loboda, predsednik Zedinjene Slovenije
- Slavnostni govor: arh. Jure Vombergar
- Podelitev priznanj Zedinjene Slovenije
- Koncertni nastop: prof. Ivan Vombergar
- Razstava devetih slovenskih slikarjev v okviru SKA
- Prijateljska večerja

Vstopnice po \$ 15.- v predprodaji po Slovenskih domovih, v Slovenski hiši in v Slogi.

Mali oglasi

TURIZEM

el. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadst. "F", San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 386 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmē. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmē. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česašek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

V KNJIŽNICI ZEDINJENE SLOVENIJE DOBITE V BRANJE:

1. Achermann F.H.: V službi pri trinogu
2. France Bevk: Hiša v strugi
3. France Bevk: Kresna noč - Vihar
4. Janez Jalen: Bobri: Sam - Rod - vrh
5. Stanko Janežič: Mlin ob potoku
6. Olaaf Duun: Osojski fantje
7. Stanko Kociper: Goričanec
8. Francios Mauriac: Gobavca je poljubila
9. Ljenko Urbančič: Srečanja - Portreti - Dejanja
10. Danielle Steel: Njena družina

Dr. Franc Mihelič...

Nad. s 6. str.

der je koncem leta 1947 emigriral v Argentino. Tukaj je že takoj od začetka sodeloval pri organiziranju slovenske skupnosti okrog Društva Slovencev. Znano je njegovo sodelovanje pri nakupu zemljišča Pristave v Castelarju, kjer so ga kot priznanega pravnik in vseskozi korektnega človeka prosili, da je v imenu društva, ki še ni imelo pravne osebnosti, podpiše skupno z dvema drugima osebam kupno pogodbo.

Spočetka je služboval pri Obras Sanitarias de la Nación. Kmalu je spoznal slovenskega industrialca Igorja Domicelja, ki ga je povabil v svoje papirniško podjetje Vigor kot najožjega administrativnega sodelavca. Kasneje se je družba razširila v veliko kartonažno podjetje Papelbril, kamor je takrat že težko oboleli Igor Domicelj postavil na vodilno mesto svojega sina ing. Jorgeja, France Mihelič je ohranil svoje direktorsko mesto in zvesto in uspešno deloval prav do svoje bolezni, ki mu je onemogočila vsako delo tri leta pred smrtjo. Mnogi naši rojaki, kakor tudi vsi ostali uslužbenci te firme so bili deležni njegove

Obvestila

SOBOTA, 20. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 21. junija:

Procesija sv. Rešnjega telesa ob 15.30 v Donboskovem zavodu v Ramos Mejia.

SREDA, 24. junija:

Šolska seja ob 20. uri v Slov. hiši.

SOBOTA, 27. junija:

V Slovenski hiši praznik slovenske državnosti. Ob 19. sv. maša, nato slavnostna akademija in prijateljska večerja.

Franciška sestra Kristina Grilj bo naredila večne zaobljube v kapeli „San José Obrero“ v Reja Grande - Moreno, ob 19.30 uri.

NEDELJA, 28. junija:

Domobranska proslava v Našem domu po sv. maši.

Spodim padlih domobrincev in slovenskega holokavsta, obenem pa proslava obletnice osamosvojitve Republike Slovenije po sv. maši v Carapachayu.

Družinsko kosilo ZSMŽ - San Justo ob 13. uri.

ČETRTEK, 2. julija:

Redni sestanek ZSMŽ ob 16.30 z razgovorom o gospodinjstvu.

SOBOTA, 4. julija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. julija:

Biserna maša župnika Albina Avguščina ob 11. uri v Carapachayu, nato pa skupno kosilo.

SOBOTA, 18. julija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

korektno drže in osebne dobrote.

France Mihelič se je poročil leta 1956 z dobrim in lepo vzgojenim dekletom Eliso Carmelo. Bog jima je dal dvoje fantov, Luis José (Lojze), odvetnik, ter Alejandro (Jure), ki je arhitekt, poročen z dekletom iz družine Japelj v Miramaru.

Ena njegovih sodelavk v podjetju Papelbril je pred kratkim zapisala:

„Klicali smo ga „el doctor“, kar tako na kratko, kot bi mu rekli „očka“ ali „učitelj“. V teh dveh besedah smo strnili in izražali vse naše spoštovanje, občudovanje in ljubezen, ki smo jih izpovedovali vsi, kar nas je doletelo spremljati ga v njegovih naporih pri vsakdanjem delu.

Učitelj v najvišjem pomenu besede, je poučeval s svojim zgledom in modrostjo.

Kulturna osebnost, odprt do različnih mnenj, a trden in nepopustljiv v svojih principih.

Umirjen v načinu govorenja in obnašanju se je mogel prekršiti le zaradi svojega občutka odgovornosti.

Skromen in zadržan tudi do samega sebe je le redkokdaj omenil tragedijo iz svoje mladosti. Vselej je bil odprt in poslušen do kogarkoli, ki je želel z njim govoriti, in je skušal dati vsakomur najboljši in nepristranski nasvet.

V tej deželi, ki jo je sprejel kot svojo lastno, je začrtal jasno pot v obeh podjetjih, ki jih je moral voditi preko več kot 40 let. Preko nemajhnih težav je dajal svoj pečat svoje resnosti in odgovornosti.

Doktor je odšel, kakor bomo šli tudi mi; za njim bo ostalo priznanje in spomin na njegovo delo. On je zapustil svoj zgled, vodič za nadaljevanje njegove poti, dokler se spet ne snidemo.”

M.E.

Zveza Slovenskih mater in žena - San Justo

28. junija 1998 ob 13.00 uri
vabi na

DRUŽINSKO KOSILO

Dobiček je namenjen našim potrebnim rojakom

Prijave na tel. 652-8153 / 441-5528

Vsi prav lepo vabljeni!

SLOGA VAM JE NA USLUGO

„Kdor ne hrani krajcarjev, ne šteje cekinov“, pravi ljudska modrost. Vaši prihranki vam prinesejo lep dobiček. Če imate Karto SLOGA, dobite poleg mnogih ugodnosti še pravico do žrebanja za dve letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

Sloga vam je blizu, saj ima svoje pisarne sredi slovenskih središč kot: Ramos Mejia, San Justo, Castelar, San Martin in Slovenska vas. Obiščite nas! Telefon za vas: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -
Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 16. junija 1998

1 dolar	169,90 SIT tolarjev
1 marka	93,61 SIT tolarjev
100 lir	9,50 SIT tolarjev

NOVA GORICA - Na osrednji slovenski ti ob dnevu slovenskih letalcev v spomin na 112-letnico rojstva prvega slovenskega letalca Edvarda Rusjana v Novi Gorici je minister za obrambo Alojz Krapež poudaril, da je med mladimi zanimanje za letenje vse večje, tako po ljubiteljski kot poklicni plati. Vse močnejša pa postaja tudi letalska flota Slovenske vojske. Tako je ob tej priložnosti Novo Gorico preletel tudi pilatus PC6 Turbo Porter, kateremu se bo v kratkem pridružil še nekaj novih pilatusov PC9, ob praznovanju, ki se je začelo v Celju, koder so letala poletela proti Ajdovščini. Sodelovalo 30 posadk vseh slovenskih letalskih klubov in letalstvo Slovenske vojske.

SLOGA SPOROČA: Ker več rojakov se ni prejelo našega glasila STIK s pomembno vsebino, jih prosimo, da ga dvignejo v naših pisarnah v slovenskih središčih.